

Östergötland är på väg att halka efter. Nu gäller att utnyttja regionens potential, skriver Lennart Asplund och Håkan Krevers.

Upprustade regionalbanor bidrar till landsbygdens attraktivitet, skriver debattörerna från Fjärde Tankesmedjan.

FOTO: PETER JIGERSTRÖM

Ljus framtid är möjlig

Utvecklingen i Östergötland är en besvikelse. En ojämn och svag befolkningsutveckling bekräftar i SCB:s senaste statistik – enbart Linköping och Norrköping växer i takt med de främsta och som helhet en låg tillväxt under snittet, 11:e plats.

Inte heller nyföretagandet utvecklats i takt med övriga storstadsregioner – Nyföretagarcentrums statistik för 2017 ger inte våra östgötiska kommuner någon framskjuten placering – endast 2 kommuner på 100-listan, Vadstena på plats 80 och Linköping på plats 87. Norrköping hamnar på plats 107 och Söderköping på plats 113. Alla övriga kommuner på nedre halvan av rikets kommuner. Våra främsta kommuner Vadstena och Linköping har, trots en plats på 100-listan, bara 5,8 respektive 5,64 nya företag per 1 000 invånare – en bra bit under genomsnittet (6,8).

Ett svagt utgångsläge gör situationen än mer besvärande. 2016 var andelen företagare i Östergötland 5,4 procent av befolkningen, den sjätte lägsta i jämförelse med övriga län. De stora regionerna Stockholm, Skåne, och Västra Götaland låg på 7,4, 6,3 respektive 5,9 procent.

Utan en större geografi och större befolkningsunderlag saknas förutsättningar för en storstadsregion som växer i takt med de främsta. I Skåne ser

”Det är dags att ta fasta på Östergötland som motor i en ny regionbildning.

bilden helt annorlunda ut – här finns befolkningsunderlaget, drygt 1 miljon invånare, och här har man satsat på en sammanhållen regionutveckling där alla småkommuner ska få del av tillväxten. Här växer befolkningen i små kommuner i samma takt som de stora.

I en ny storregion för Östra Götaland kommer fortsättningsvis Linköping och Norrköping vara grunden och lokomotiv, men nu växer alla delar i samverkan! Här kommer några smakprov på vad som ligger inom räckhåll

Vi utvecklar våra kustnära områden till Sveriges bästa rekreationsområden, våra små kommuner i regionens utkant får högklassiga förbindelser in till våra storstadscentra (bland annat genom upprustning av Tjust- och Stångådalbanan). Satsningen på ny transportinfrastruktur har vänt flytflödena – nu är det attraktivt att bo på landet och de små kommunerna växer och deras service förbättras gradvis. Trycket på de stora städerna Linköping och Norrköping har lättat. Här

kan nu god planering gå före kvantitativa byggtaganden – städernas kollektivtrafik får en central plats i den fysiska planeringen och satsningen på spårburen trafik ger attraktiva kommunikationsmöjligheter.

Mest omtalat blir Linköpings nya spårväg som förbinder en ny pendelstation i Malmsslätt med Mjärdevi, US, city och resecentrum – staden försörjs nu från två punkter och resandeströmmarna genom city har reducerats kraftigt.

Regionen blir omtalad som en av de bästa platserna att bo på och detta attraherar högutbildad personal – företaget som tidigare var på väg att flytta sin verksamhet ut ur landet på grund av brist på kompetens kan nu rekrytera den personal som krävs för fortsatt tillväxt, investerar ser nu möjligheter och satsar på nya etableringar.

Det är dags att ta fasta på Östergötland som motor i en ny regionbildning – lägre attraktionskraft för regionen och kompetensbrist ligger i farans riktning om inget görs nu. Sjuk- och hälsofrågor kommer också att kräva ett större befolkningsunderlag om regionen ska få behålla sina specialistkompetenser.

Lennart Asplund
Håkan Krevers
Fjärde Tankesmedjan

Ojämligheten i skolan ska brytas

Skola

Enligt Lärarnas Riksförbund känner 8 av 10 högstadielärare till elever som har behov av särskilt stöd, men som inte får det. I Skolinspektionens årsrapport från 2015 konstaterades att i 40 procent av de granskade grundskolorna fanns det brister i elevernas tillgång till särskilt stöd.

Den rödgröna regeringen tar ojämlikheten i skolsystemet på största allvar. Vi har anställt fler lärare och specialpedagoger, stärkt elevhälsan, satsat på bemannade skolbibliotek och mindre fritidsgrupper. För att skolan ska bli bättre på att möta elever med funktionsvariationer har vi också ändrat kraven för speciallärar- och specialpedagogexamen. Enligt de nya examensmålen ska studenterna ha kunskap om neuropsykiatriska svårigheter och kunna tillämpa kunskaperna i olika lärmiljöer.

Regeringen har även genomfört en unik förstärkning av den statliga finansieringen av skolan. Fullt utbyggt motsvarar den sex miljarder kronor årligen, samtidigt som skolan ska skyddas från nya nedskärningar. En annan viktig reform är läsa-skriva-räkna-garantin från förskoleklass. Förslaget innebär en stärkt rättighet för alla elever att få de stödsatser de behöver tidigt i sin skolgång. Vikten av tidiga insatser för att stärka alla elevers förmåga att tillgodogöra sig undervisningen kan inte nog betonas

När delar av oppositionen och några remissinstanser uttryckte farhågor kring framförallt ökad administrativ börda för lärarna, så lyssnade regeringen och justerade delar av förslaget. Utbildningsminister Gustav Fridolin har satt barnens rätt till stöd före politisk prestige och agerat ansvarsfullt. Nyligen publicerade tunga röster från funktionsrättsrörelsen och elevrörelsen en artikel som ger tydligt stöd för förslaget. Läsa-skriva-räkna-garantin beskrivs som det efterlängtaede verktyg som behövs för att säkerställa att elever med behov av stöd fångas upp tidigt och att de får det stöd som de behöver.

Miljöpartiet och utbildningsminister Gustav Fridolin har visat i konkret handling att vi vägrar att ge upp om varje barns rätt till stöd i rätt tid. Alla elever ska få en ärlig chans i skolan.

Elisabet Knutsson
Utbildningspolitisk talesperson (MP)

Margareta Fransson
Riksdagskandidat för Östergötland (MP)

Agneta Niklasson
Gruppledarekandidat till Region Östergötland (MP)

Mia Sköld
Oppositionsråd i Norrköping (MP)

Rebecka Hovenberg
Kommunfullmäktige kandidat Linköping (MP)